

Υ Π Ο Μ Ν Η Μ Α
“Η ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ”
υποστρατήγου ε.α. Νικολάου Ζαρκάδα
{e – mail: nikzarkadas@gmail.com}

Εισαγωγή – Ιστορικό

Το έτος 2019 η χώρα μας βγήκε από τα μνημόνια, αλλά μόνον θεωρητικά, δεδομένου ότι οι μνημονιακοί νόμοι διατηρήθηκαν και συνεχίζονται να εφαρμόζονται.

Συγκεκριμένα, μνημονεύονται οι νόμοι της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων {Ε.Α.Σ.}, δηλαδή ο νόμος 3865/2010 – ΦΕΚ 120 Α΄} με τον οποίο θεσπίστηκε και αποφασίστηκε η κράτησή της από 1.8.2010 με κλιμακούμενους συντελεστές από 3% έως 10% {παρ. 2 άρθρον 11} και ο νόμος 4002/2011 {ΦΕΚ 180 Α΄} με τον οποίο αναπροσαρμόστηκαν οι συντελεστές από 3% {αμετάβλητοι} έως 14% {παρ. 13 άρθρου 2}.

Επίσης, ο συνταξιοκτόνος νόμος 4387/2016 {ΦΕΚ 85 Α΄} με τον οποίο μεταβλήθηκε το συνταξιοδοτικό καθεστώς των αποστράτων αξιωματικών με την υπαγωγή τους στο ενιαίο κοινωνικοασφαλιστικό σύστημα της χώρας, το οποίο ισχύει, χωρίς ουδεμία ουσιαστική μεταβολή με τον νόμο 4670/2020 {ΦΕΚ 43 Α΄}.

Την μόνη μεταβολή, που έχουμε στους προμνημονευομένους νόμους, είναι ότι από το 2025 {νόμος 5162/2024 – ΦΕΚ 198 Α΄} καθορίστηκε όπως η ετήσια αύξηση της σύνταξης να εφαρμόζεται και στα κλιμάκια επί των οποίων πραγματοποιείται η κράτηση της Ε.Α.Σ., προκειμένου κατά κανόνα, οι συνταξιούχοι να παραμένουν στον ίδιο συντελεστή, με πιθανές μικρές μεταβολές.

Ανάλυση – Περιγραφή

Είναι γνωστόν, ότι η Ε.Α.Σ. θεσπίστηκε το έτος 2010 λόγω της κρίσιμης δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας, για την αντιμετώπιση της οποίας είχε καταρτιστεί και εφαρμόζονταν ένα πρόγραμμα σταθερότητας και ανάπτυξης με κύριο στόχο τη μείωση του ελλείμματος και τη συγκράτηση της αύξησης του δημόσιου χρέους.

Τηρείται σε ειδικό λογαριασμό με οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια το “Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών {ΑΚΑΓΕ}», του οποίου σκοπός είναι αφ’ ενός μεν η κάλυψη των ελλειμμάτων του κλάδου κυρίας σύνταξης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, αφ’ ετέρου δε η συγκρότηση αποθεματικού για τις μελλοντικές γενεές συνταξιούχων προκειμένου να βοηθήσει έναντι οποιασδήποτε δυσμενούς εξέλιξης του συνταξιοδοτικού συστήματος.

Τελικά, με τις υπ’ αριθμόν 244/2017 και 1477/2021 αποφάσεις της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου η Ε.Α.Σ. μέχρι 31.12.2018 έχει κριθεί αντισυνταγματική, δεδομένου ότι τελικός αποδέκτης της εισφοράς δεν είναι το Δημόσιο, από

το οποίο συνταξιοδοτούνται οι δημόσιοι υπάλληλοι, συνεπώς και οι στρατιωτικοί, αλλά οι φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης από τους οποίους δεν λαμβάνουν απολαβές οι συνταξιούχοι του Δημοσίου.

Ο τρόπος δε της χρησιμοποίησης της εισφοράς για να καλύψει δημοσιονομικά τα ασφαλιστικά ταμεία μετέτρεψε αυτή ως ένα ειδικό τρόπο φορολόγησης των συνταξιούχων.

Προτάσεις

Κατόπιν της παραπάνω ανάλυσης – περιγραφής και έχοντας υπόψη τις σχετικές επισημάνσεις – εισηγήσεις του Συνήγορου του Πολίτη {18.4.2018, 31.1.2022, 22.5.2024} **π ρ ο τ ε ί ν ο ν τ α ι**

Η επιστροφή των αχρεωστήτως και παρανόμως παρακρατηθέντων δια της Ε.Α.Σ. ποσών για την περίοδο Φεβρουάριος 2017 – Δεκέμβριος 2018. Η επιστροφή θα πρέπει να είναι καθολική και να εφαρμοστεί για το σύνολο των συνταξιούχων του Δημοσίου και όχι μόνον για αυτούς, οι οποίοι προσέφυγαν δικαστικά.

Η μεταβολή του τρόπου παρακράτησης της Ε.Α.Σ. και η θέσπιση ενός συστήματος προοδευτικής αναλογικής παρακράτησης της εισφοράς παρόμοιου με αυτόν ισχύει για τη φορολόγηση του εισοδήματος των φυσικών προσώπων. Να οριστεί ένα ποσόν, το οποίο να απαλλάσσεται της παρακράτησης και ταυτόχρονα να καθιερωθούν συνταξιοδοτικά κλιμάκια με ανάλογους συντελεστές παρακράτησης με την προϋπόθεση ότι ο κάθε συντελεστής θα ισχύει μόνον για το τμήμα εκείνο της σύνταξης του συγκεκριμένου κλιμακίου.

Επίμετρο

Εφ' όσον κρίνεται, θεωρείται και αποφασίζεται η σκοπιμότητα διατήρησης της Ε.Α.Σ., κατά την τρέχουσα οικονομική συγκυρία, είναι επιβεβλημένα τα εξής:

Να πραγματοποιηθεί η επιστροφή των αχρεωστήτως παρακρατηθέντων ποσών της Ε.Α.Σ., κατά την προμνημονευομένη περίοδο, στο σύνολο των συνταξιούχων σε εφαρμογή των σχετικών συνταγματικών διατάξεων και αρχών {παρ. 5 άρθρου 95, παρ. 1 και 5 άρθρου 4}.

Να τροποποιηθούν οι σχετικές διατάξεις περί της Ε.Α.Σ., ώστε να εκλείψουν οι υφιστάμενες αδικίες και να ισχύσει ένα σύστημα προοδευτικής αναλογικής παρακράτησης.

Τέλος, είναι καιρός, όπως επανέλθει και επανασυνδεθεί η αντιστοιχία αποδοχών και συντάξεων των στρατιωτικών, ώστε η σύνταξη να μην αποκλίνει ουσιωδώς από τις αποδοχές των εν ενεργεία, οι οποίοι έχουν τον αυτό βαθμό με εκείνον, που κατείχαν οι συνταξιούχοι κατά την έξοδό τους από την ενεργό υπηρεσία.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Θεσσαλονίκη, 30 Μαΐου 2026.